

Globalizácia, globálne problémy a výchova (Esej)

Kristína Grácová

Cieľom tejto práce bude v prvom rade ozrejniť ústredný pojem, akým je globalizácia. Následne bude mojou úlohou reflektovať globálne problémy, ktoré v dôsledku globalizácie vznikajú, ako aj charakterizovať výchovu v súčasnom svete ovplyvnenom globalizáciou.

Súčasný svet prechádza už niekoľko rokov obrovskými zmenami, aké chtiac či nechtiac majú dopad na každého jedného z nás. Svet sa začína viac ako kedykoľvek predtým zblížovať vo všetkých aspektoch našich životov. Či už z pohľadu ekonomiky, hospodárstva, alebo sociálnych vzťahov. Ak by sme chceli definovať, čo to vlastne globalizácia je, môžeme povedať, že ide o „integráciu a vzájomnú závislosť krajín, ľudí a národov v ekonomickej, spoločenskej, kultúrnej, technologickej i ekologickej sfére.“¹

Na globalizáciu, ako takú sa môžeme pozerat' z rôznych uhlov, preto ani táto definícia nie je pevná a presná. Moderný svet, ktorého neoddeliteľnou súčasťou je aj globalizácia, priniesol nespočetne veľa výtvarných, ktoré nám začali nielen život zjednodušovať, ale aj sprostovať. Ako napríklad zjednotenie svetových ekonomík, technológie, či rôzne komunikačné prostriedky. Na druhej strane, každé pozitívum má určitú odvrátenú stránku. Vďaka sociálnym sieťam sa vieme dohovoriť s kýmkoľvek, kdekoľvek, bez toho, aby sme čo i len opustili izbu. Tieto moderné komunikačné prostriedky sú úžasné, avšak len do momentu, dokým sme my ich pánom a nezačnú ovládať ony nás. Rovnako to je aj so zjednocovaním ekonomík. Prinášajú mnoho výhod, ako napríklad voľný pohyb tovarov, služieb a ľudí. No za žiadnych okolností, by sa nemali zneužívať v prospech jednotlivcov. V istých chvíľach sa môže zdať, že globalizácia nás natoľko pohltila, až sa nám vymkla z rúk. Svedčia o tom predovšetkým globálne problémy, ktoré idú ruka v ruku s procesmi globalizácie. Najviac na to dopláca príroda, ktorá sa stala otrokom činností ľudskej civilizácie. Živým príkladom je globálne otepľovanie, odlesňovanie, neúmeraná spotreba prírodných zdrojov, či spaľovanie fosílnych palív. Jednou z najväčších oblastí ľudského života, ktorá je silne ovplyvnená globálnymi zmenami je práve sociálna.

Každá z generácií ľudí je obrazom tej ktorej doby, v ktorej žili. Či už generácia svetových vojen, ktorá bola poznačená vojnami a s nimi súvisiacimi globálnymi problémami. Práve doba, aká bola a prekážky, ktorými si prešla formovali a formujú aj výchovu a sociálne vzťahy. Nečudo teda, že posledná generácia mladých ľudí je natoľko

---

1.https://cloud7f.edupage.org/cloud/Lekcia_1_Globalizacia.pdf?z%3AaODcNLfyLBkhYJqIwo8bqRIV3TA4Um8N5zrggaKOGPKPCjC%2Behq1hhY%2BnJJq0vfA

ovplyvnená technológiami, až sa im hovorí „digitálna generácia“, či „digitálne deti“. Dnešné deti sa rodia do obdobia silno poznačeného globálnymi zmenami, inováciami, ale aj globálnymi problémami. Najväčší problém nastáva, ak si uvedomíme, že medzi generáciami našich rodičov a nami prešiel svet tak kľúčovými zmenami, že len ťažko môžeme vyžadovať pochopenie. Nikdy nebolo a azda už ani nebude za tak krátky časový horizont toľko nových technologických výtvarov, ako za posledných niekoľko rokov. Preto nemôžeme očakávať, že rodičia nás budú chápať a budú mať v niektorých veciach pochopenie, hlavne keď oni žili v úplne inej dobe a boli vychovávaní celkom inak. V tejto práci bolo mojou úlohou stručne, no jasne charakterizovať globalizáciu, ako proces, s ním súvisiace globálne zmeny a ich dopad na výchovu a sociálne spolunažívanie. V dnešnom svete preplnenom materiálnych statkov, ktorými sa dennodenne pokúšame ukojiť naše potreby, zabúdame častokrát na ľudskosť. Táto doba nás celkom pohltila a napáchala početné škody, ktoré sú nezvratné. To, čo nám malo slúžiť ovláda nás alebo slúži v prospech vyvolených. Zmeny v celosvetovom meradle ovplyvňujú nielen ekonomiku, životné prostredie, ale aj sociálne vzťahy, či spôsob, akým sú vychovávané deti.

Zdroje :

1. https://cloud7f.edupage.org/cloud/Lekcia_1_Globalizacia.pdf?z%3AaODcNLfyLBkhYJqIwo8bqRlV3TA4Um8N5zrggaKOGPKPCjC%2Behq1hhY%2BnJJq0vfA
2. http://salkahazisara.com/wp-content/uploads/2020/11/Zbornik-Sara_2013.pdf#page=53